

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Раҳимзода Бахтиёр Абдулаҳад дар мавзуи “Шароитҳои геоэкологӣ ва дурнамои рушди сайёҳии экологӣ дар ҳудуди Резервати биосферии Ромит”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои география аз рӯйи ихтисоси 25.00.36 – Геоэкология ва идоракунии истифодабарии табиат (25.00.36.02 – Соҳаи илмҳои география) пешниҳод гардидааст.

Соҳаи сайёҳӣ имрӯз яке аз самтҳои босуръат рушдбандаи иқтисоди ҷаҳонӣ ба шумор меравад. Новобаста аз он ки дар солҳои охир аз ҷониби роҳбарияти ҷумҳурӣ барои рушди самараноки ин соҳа кӯшишҳои ҷиддӣ ба харҷ дода шудаанд, сатҳи рушди воқеии он нисбат ба беҳбудии иловагӣ дорад.

Таҷрибаи ҷаҳонии туризм нишон медиҳад, ки ташкили нодурусти фаъолияти сайёҳӣ метавонад боиси деградатсия ва аз байн рафтани захираҳои табиӣ гардад, ки барқарорсозии онҳо сармоягузориҳои калонро талаб мекунад.

Яке аз мавзӯҳои беназири табиӣ Тоҷикистон, ки дар солҳои охир таваҷҷуҳи зиёди сайёҳонро ҷалб кардааст, **Резервати биосферии Ромит** мебошад. Дар ин замина, ташкили босамар ва устувори фаъолияти сайёҳӣ дар ҳудуди мавриди назар аз самтҳои муҳими рушди минтақа дониста мешавад. Бо дарназардошти зарурати таҳкими устувори иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва экологӣ, ба рушди экотуризм дар ин ҳудуд аҳамияти бештар бояд зоҳир карда шавад.

Муаллиф дар кори илмӣ худ бо усули мукамал шароити геоэкологӣ ва иқтисодии табиӣ фарҳангии ин минтақаи муҳофизатшавандаро таҳлил намуда, бо истифода аз таҳқиқоти сотсиологӣ ва методҳои муосири таҳлил, моделҳои рушди устувори сайёҳии экологиро таҳия ва тавсия намудааст. Вай тавонистааст механизми такмилёфтаи идоракунии ин намуди фаъолияти сайёҳиро дар шароити махсус таҳия намуда, самтҳои афзалиятноки рушди стратегиро муайян созад.

Диссертатсия дорои сатҳи баланди илмӣ ва эҷодӣ буда, масъалаи ҳифзи табиат ва истифодаи оқилонаи захираҳои сайёҳиро ба таври амиқ бо усули таҳлили системавӣ ва моделсозии идоракунии устувор баррасӣ мекунад. Дар қисмати назариявӣ қоидаҳо ва методологияҳои замонавии идоракунии захираҳо, банақшагирии мақсаднок ва муносибатҳои иҷтимоӣ баррасӣ гардидаанд.

Натиҷаҳои диссертатсия аҳамияти баланди амалӣ доранд ва метавонанд дар таҳияи барномаҳои рушди сайёҳии экологӣ на танҳо дар ҳудуди Резервати биосферии Ромит, балки дар дигар минтақаҳои муҳофизатшавандаи Тоҷикистон ва умуман Осиёи Марказӣ васеъ истифода шаванд.

Навоварии илмӣ таҳқиқот дар таҳияи модели махсуси идоракунии сайёҳии экологӣ дар шароити ҳудуди муҳофизатшаванда ва асосноккунии он ҳамчун таҷрибаи муосири геоэкологии истифодаи захираҳо зоҳир мегардад. Маводи рисола ба талаботи ихтисоси 25.00.36 – геоэкология ва идоракунии истифодабарии табиат мутобиқ буда, ба бандҳои шиносномаи таҳассусӣ, аз ҷумла фаслҳои 8 ва 11 пурра ҷавобгӯ мебошад.

Муаллиф ҳангоми иҷрои вазифаҳои рисола худро ҳамчун пажӯҳишгари мустақил, донишманд ва мақсаднок нишон додааст. Ӯ дорои ҷаҳонбинии васеъ, малакаҳои баланди илмӣ-таҳлилӣ ва қобилияти амалӣ намудани натиҷаҳои таҳқиқот мебошад.

ХУЛОСА:

Автореферати диссертатсияи Раҳимзода Бахтиёр Абдулаҳад ҷавобгӯи талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ буда, муҳаққиқ сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои география доништа мешавад.

Тақриздиханда:

Ҳадилова Шохро Шомаровна

Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ

Суроға: 734055 индекс, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

Шаҳри Душанбе, х. Борбад 48/5

Тел.: (+992) 938859941

E-mail: mohira_tj@mail.ru

Имзои Ш. Ҳадилова – ро тасдиқ мекунам:

сардори шӯбаи кадрҳои

Ҷураев Шохрух

Суроғай муассиса:

Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ

Суроға: 734055 индекс, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

Шаҳри Душанбе, х. Борбад 48/5

Тел.: (+992-37) 234 8824

E-mail: info@iutet.tj

17 07 соли 2025.